

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

Sarajevo,
Oktober, 2010. godine

Broj: 01-01-26-512-2-I/10
Sarajevo, 13.10.2010. godine

Na osnovu člana 25.stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), te u vezi sa članom 3. stav (4) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06 i 12/09), na osnovu podneska Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, zaprimljen dana 28.06.2010. godine pod brojem 01-01-26-512-I/10, Konkurencijsko vijeće, na 2. (drugo) sjednici održanoj dana 13.10.2010.godine, je donijelo

MIŠLJENJE

Konkurencijskom vijeću je dostavljen podnesak od strane Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, zaprimljen dana 28.06.2010. godine pod brojem 01-01-26-512-I/10, kojim se traži ocjena ispunjavanja konkurencije na relevantnom tržištu telekomunikacijskih usluga u Bosni i Hercegovini, u skladu sa članom 3. stav (4) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06 i 12/09).

Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine dostavila je Konkurencijskom vijeću u prilogu Zahtjev privrednog subjekta Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar (u daljem tekstu: HT Mostar) od 18.06.2010. godine, kojim se traži utvđivanje postojanja konkurentskog djelovanja na tržištu telekomunikacijskih usluga u Bosne i Hercegovine.

Privredni subjekat HT Mostar, u obrazloženju svog zahtjeva navodi je u uvjetima pojave velikog broja novih pružatelja telekomunikacijskih usluga, brzog zastarijevanja telekomunikacijskih tehnologije, te borbe za stjecanje novih i zadržavanja postojećih kupaca, izuzetno važno brzo reagirati na telekomunikacijskom tržištu u smislu donošenja i implementacije poslovnih odluka.

Privredni subjekat HT Mostar također navodi da je došlo do rasta broja licenciranih pružatelja telekomunikacijskih usluga na tržištu (pružatelji internet usluga, fiksnih javnih telefonskih usluga, mrežnih operatera i sl) koji većinom nisu obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama BiH, a što se posebno odnosi na privredni subjekat Telekom Srpske a.d. Banja Luka koji je privatizacijom izuzet od Zakona, te je stekao znatno povoljniji položaj na tržištu u odnosu na ostale operatere i pružatelje usluga u BiH.

U svrhu dokazivanja da je tržište telekomunikacijskih usluga konkurentno, privredni subjekat HT Mostar se posebno poziva na Odluku o Politici sektora telekomunikacija BiH za period 2008. – 2012. godine VM broj 242/08, koju je donijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine dana 18.12.2008. godine. Prema navedenoj Odluci jedan od strateških ciljeva je ostvarenje potpune konkurentnosti na tržištu telekomunikacija kroz nastavak liberalizacije fiksnih, mobilnih i Internet operatera, koja će u cjelosti zadovoljiti potrebe korisnika usluga. U svrhu ostvarivanja ciljeva Politike sektora telekomunikacija, privredni subjekat HT Mostar navodi da je Regulatorna agencija za komunikacije BiH (u daljem tekstu: RAK) izdala nova pravila po kojima je napravljena Referentna ponuda za nove alternativne operatore.

Uvidom u Ocjenu stanja tržišta telekomunikacija u BiH na temelju interne metodologije RAK-a od 15.06.2010. godine utvrđeno je sljedeće:

- U skladu sa analizom realizacije Politike sektora telekomunikacija, a u cilju postizanja osnovnih ciljeva koji se odnose na dostizanje većeg stepena liberalizacije, povećanje intenziteta konkurencije i ostvarenja koristi za krajnje korisnike telekomunikacijskih usluga, Agencija je u 2009. i prvoj polovini 2010. godine nastavila sa implementacijom dvije ključne pretpostavke, a to su rebalans cijena u fiksnoj telefoniji i nastavak implementacije interkonekcije na telekomunikacijskom tržištu.
- U oblasti usluga fiksne telefonije, u BiH i dalje djeluju tri licencirana fiksna operatora BH Telecom d.d. Sarajevo, Telekom Srpske a.d. Banja Luka i Hrvatske Telekomunikacije d.d. Mostar., Udio novih operatora na tržištu fiksne telefonije u BiH je još uvijek nizak i na kraju 2009. godine je iznosio 0,69%.
- Navedena tri telekom operatora su u skladu sa Odlukom o dozvolama za univerzalne mobilne telekomunikacijske sisteme („Službeni glasnik BiH“, broj 21/09) nosioci dozvole za pružanje GSM (mobilnih) usluga i svoje usluge nude na cijeloj teritoriji BiH.
- Krajem 2009. godine u BiH su ukupno djelovala 77 davaoca Internet usluga, čime je nastavljen trend povećanja njihovog broja, u odnosu na prethodni period.

Proces donošenja potrebnih akata i aktivnosti na liberalizaciji tržišta telekomunikacija RAK-a u skladu sa Odlukom Vijeća ministara o Politici sektora telekomunikacija Bosne i Hercegovine za period 2008. – 2012. godine, nisu završene.

Da bi se ostvarili preduslovi za ispunjavanje kriterija tržišne konkurencije na tržištu telekomunikacijskih usluga u Bosni i Hercegovini, potrebno je da se u cijelosti provedu odredbe Odluke Vijeća ministara BiH o Politici sektora telekomunikacija Bosne i Hercegovine za period 2008. – 2012. godine.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da se tržište telekomunikacijskih usluga u Bosni i Hercegovini tretira kao tržište koje nije konkurentno.

Predsjednik

dr. Stjepo Pranjić